

Nationellt program för avloppssystem

Jord- och skogsbruksministeriet
Miljöministeriet

NATIONELLT PROGRAM FÖR AVLOPPSSYSTEM

Publikationens titel:
Nationellt program för avloppssystem

Utgivare:
Jord- och skogsbruksministeriet / Miljöministeriet

Pärmfoton:
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax
Erkki Santala
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lapland, Tuomo Salakka

ISBN 978-952-453-752-0 (Nätutgåva)
ISSN 1797-397x (Nätutgåva)

Grafisk design: Z Design Oy

Ombrytning: Paula Karjalainen/Juvenes Print

Tryckeri Tammerfors: Suomen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print, Tammerfors 2012

Sammanfattning

Enligt statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram ska reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse effektiviseras genom ett nationellt program för avloppssystem samt överföringsavloppsprojekt. Bakom detta ligger riskdagens svar på regeringens proposition med förslag till lag om ändring av miljöskyddslagen samt förordningen om kraven på behandling av hushållsavloppsvatten i glesbygder som utfärdas med stöd av lagen. I uttalandet av riksdagen förutsattes att ett nationellt program för avloppssystem med tillräckliga nivåhöjningar av anslag arbetas fram så snabbt som möjligt.

Programmet innehåller allmänna principer och kriterier för att bygga och utvidga avloppsnät i glesbygder. Dessa riktlinjer är avsedda att beaktas av alla vattentjänstansvariga när de bedömer behovet och ändamålsenligheten av avloppsnät jämfört med att avloppsvattentjänsterna ordnas fastighetsspecifikt. I programmet ingår också en plan för att anvisa statligt stöd för överföringsavloppsprojekt samt utbyggnad av avloppsnät i glesbygder.

Programmet löper över övergångsperioden för att införa förordningen om behandlingen om hushållsavloppsvatten utanför vattenverkens avloppsnät 2016 och vattenvårdens pågående planeringsperiod som infaller samtidigt. Programmet bidrar således stort till i att förverkliga vattenvårdsplanerna. Programmet bygger i huvudsak på en behovskartläggning som tagits fram utifrån närings-, trafik- och miljöcentralernas och kommunernas information om avloppssystemens nuläge och utvecklingsbehov samt planerade överföringsavloppsprojekt.

Programmets mål är att klarlägga den regionala fördelningen av statens totala stöd för vatten- och avloppsåtgärderna per närings-, trafik- och miljöcentral för statligt stöd kan beviljas för endast en del av behovskartläggningens projekt. Programmets planer om stödfinansieringen under de närmaste åren är vägledande för andelen statligt stöd fastställs först vid den årliga budgetbehandlingen. Regionernas behov kan också ändras under programperioden. Ett av målen är också att nå goda sociala effekter när det gäller att effektivisera reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse.

Tiivistelmä

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaan yhdyskuntajätevesien puhdistusta tehostetaan laa-
timalla kansallinen viemärintiöohjelma sekä edistämällä siirtoviemärihankkeita. Hallitusohjelman taustalla
on eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta sekä sen nojalla
annettavasta asetuksesta talousvesien käsittelyvaatimuksista haja-asutusalueilla. Vastauksessaan edus-
kunta edellytti valtakunnallisen viemärintitukiohjelman laatimista riittävine määrärahasokorotuksineen.

Viemärintiöohjelmassa esitetään yleiset periaatteet ja kriteerit viemärintin toteuttamiselle ja laajentami-
selle haja-asutusalueilla. Nämä linjaukset on tarkoitettu kaikille vesihuollosta vastaaville tahoille otettavaksi
huomioon arvioitaessa verkostoratkaisujen tarvetta ja tarkoituksenmukaisuutta verrattuna jätevesihuollon
järjestämiseen kiinteistökohtaisin ratkaisuin. Viemärintiöohjelmassa esitetään myös suunnitelma valtion
tuen suuntaamiseksi haja-asutusalueiden viemäriverkostojen laajentamiseen sekä siirtoviemärihankkeisiin.

Ohjelman aikajänne kattaa vuoteen 2016 ulottuvan hajajätevesiasetuksen voimaannpanon siirtymäkauden
ja samalle ajanjaksolle osuvan meneillään olevan vesienhoidon suunnittelukauden. Viemärintiöohjelmalla
on siten huomattava merkitys vesienhoitosuunnitelmien toteutumisen edistämisessä. Ohjelma perustuu
pääosin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta ja kunnilta saadun tiedon pohjalta laadittuun tarve-
selvitykseen haja-asutusalueiden viemärintin nykytilasta ja kehittämistarpeista sekä suunnitteilla olevista
siirtoviemärihankkeista.

Ohjelman tavoitteena on selventää valtion vesihuoltotoimenpiteisiin kohdentaman tuen kokonaismäärän
alueellista jakautumista ELY -keskuksittain, sillä vain osa tarveselvityksen hankkeista voi toteutua valtion
tuella. Ohjelmassa esitetyt lähivuosien tukirahoitusta koskevat suunnitelmat ovat suuntaa-antavia, sillä
valtion tuen määrä tarkentuu vasta vuosittain talousarviomenettelyssä ja myös tarpeet alueittain voivat
muuttua ohjelmakauden edetessä. Ohjelmalla pyritään hyvän yhteiskunnallisen vaikuttavuuden saavutta-
miseen yhdyskuntajätevesien puhdistamistoimia tehostettaessa.

Inledningsord

Finland ligger obestridligen bland världstoppen i vattentjänster i dag. Tjänsterna som bygger på ledningsnät täcker nu över 90 % av hushållsvattendistributionen och ca 85 % av avloppsvattentjänsterna. Vattentjänsterna står emellertid inför stora utmaningar till exempel när det gäller att ha beredskap för särskilda situationer och att upprätthålla näten. Att ordna glesbygdens avloppsvattentjänster på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart sätt är en av de viktigaste utmaningarna inom de närmaste åren.

Enligt lagen om vattentjänster ska kommunen utveckla vattentjänsterna inom sitt område i överensstämmelse med samhällsutvecklingen. Ett viktigt instrument här är kommunens utvecklingsplan för vattentjänster. Planeringen av hållbara vattentjänster ska bygga på en bästa bedömning av den framtida samhällsutvecklingen och den tillgängliga, för vart och ett av områdena lämpliga tekniken. För att förverkliga vattenvårdsplanerna ska kommunens utvecklingsplan också innehålla strängare miljöskyddskrav för föroreningskänsliga områden, såsom grundvattenområden och känsliga strandområden.

Enligt statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram ska reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse effektiviseras genom ett nationellt program för avloppssystem och överföringsavloppsprojekt. Bakom detta ligger riskdagens svar på regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 18 och 103 § i miljöskyddslagen (RP 179/2010, RS 288/2010). Riksdagen förutsatte att regeringen arbetar fram ett nationellt program för avloppssystem med tillräckliga nivåhöjningar av anslag innan övergångstiden för införande av den ändrade miljöskyddslagen och den med stöd av denna lag utfärdade förordningen löper ut.

Syftet med programmet för avloppssystem är att ta fram allmänna principer och centrala kriterier för att utvidga avloppsnät på glesbygden. Vidare ska det utarbetas en plan för att avsätta statligt stöd för glesbygdens avloppssystem- och överföringsavloppsprojekt under vattenvårdens planeringsperiod och övergångstiden för införande av förordningen om behandlingen om hushållsavloppsvatten utanför vattenverkens avloppsnät, vilka båda löper fram till år 2016.

Det är viktigt för glesbygdens invånare att kommunernas utvecklingsplaner innehåller tydlig information om vilka områden kommer att höra till avloppssystemet. Informationen om utbyggande av näten hjälper såväl vattentjänstverken som fastigheterna att ta beslut. Det är också nödvändigt att få veta andelen statligt stöd och hur det kommer att fördelas mellan regionerna eftersom endast en del av projekten kan genomföras med statligt stöd. En stabil budget är också viktig när man tänker på stödet till överföringsavloppsprojekt och förverkligandet av vattentjänsternas regionala allmänna planer.

Programmet bygger i huvudsak på närings-, trafik- och miljöcentralernas och kommunernas information om avloppssystemens nuläge och utvecklingsbehov. Flera av programmets riktlinjer tillämpas redan både regionalt och lokalt. Att öka transparensen i utvecklingsarbetet är dock av vikt med tanke på att uppnå programmets mål. Jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet följer upp programmets framsteg, vilket hör ihop med uppföljningen av resultatmålen. Utifrån resultaten från halvtidsutvärderingen 2014 görs en bedömning av programmets utfall.

Helsingfors 20.12.2012

Jari Koskinen
jord- och skogsbruksminister

Ville Niinistö
miljöminister

Innehållstörteckning

Sammanfattning	3
Tiivistelmä	4
Inledningsord	5
1 Inledning	7
2 Allmänt om vattentjänster	9
3 Statens stöd till vattentjänståtgärder	11
4 Kartläggning av behov	13
5 Analys av alternativen till stöd för utbyggnad av avloppsnät på glesbygden	17
5.1 Alternativ	17
5.2 Jämförelse av alternativen	17
6 Utvidgning av avloppssystemet på glesbygden	19
6.1 Avloppssystemets omfattning och kriterier för utvärdering av projekt	19
6.2 Införande och uppföljning av programmet i närings-, trafik- och miljöcentralerna	22
7 Överföringsavlopp	24
7.1 Bakgrund	24
7.2 Behovet av nya överföringsavlopp	24
7.3 Anslagen för överföringsavloppsprojekt	25
8 Analys av konsekvenserna av programmet för avloppssystem	26
9 Sammanfattning	27

1 Inledning

Enligt statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram ska reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse effektiviseras genom ett nationellt program för avloppssystem samt överföringsavloppsprojekt. Bakom detta ligger riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 18 och 103 § i miljöskyddslagen (RP 179/2010, RS 288/2010). I uttalandet av riksdagen förutsattes att regeringen så fort som möjligt arbetar fram ett nationellt program för avloppssystem med tillräckliga nivåhöjningar av anslag innan övergångstiden för att införa av den ändrade miljöskyddslagen och den med stöd av denna lag utfärdade förordningen löper ut.

Kommunerna fastställer i utvecklingsplanerna de glesbygder som på grund av en större grupp av invånare eller på sanitära skäl eller miljöskyddsskäl ska anslutas till vattentjänstverkets verksamhetsområde. I detta arbete, liksom vid behovsprövning av statligt stöd, ska man fästa särskild vikt vid att besluten om avloppsnäten också är grundade på lång sikt. När närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om stödet ser centralen på områdets vattentjänstbehov ur ett helhetsperspektiv.

Arbetet med programmet för avloppssystem inleds med en utredning av behov. Målet var att kartlägga behovet av statligt stöd och fördelningen av stödet regionalt samt kommunernas synpunkter på att ordna avloppsvattentjänsterna med ledningsnätssystem. I början av arbetet konstaterades att kartläggningen måste begränsas att gälla projekt som finns med i kommunernas utvecklingsplaner för vattentjänster. På detta sätt är det möjligt att lägga fokus på de projekt som enligt kommunerna är mest betydande för utveckling av samhällsstrukturen och vattentjänsterna samt miljövärden.

Programmet innehåller allmänna principer och kriterier för att bygga och utvidga avloppssystem samt en plan för att avsätta statligt stöd för glesbygdens avloppssystem- och överföringsavloppsprojekt under övergångsperioden för att införa förordningen om behandlingen om hushållsavloppsvatten utan-

för vattenverkens avloppsnät 2016. Avsikten är att närings-, trafik- och miljöcentralerna förhandlar med kommunerna om prioriteringarna när det gäller att genomföra programmet. De lokala förhållandena är av ytterst stor vikt när man utvecklar glesbygdernas vattentjänster. Invånarna måste så tidigt som möjligt få ta del av de beslut som gäller avloppsvattentjänsterna i deras område.

Vattenvårdens första planeringsperiod infaller samtidigt med övergångsperioden för att införa förordningen om behandlingen om hushållsavloppsvatten utanför vattenverkens avloppsnät, varför programmet spelar en stor roll också i att förverkliga vattenvårdsplanerna. Enligt dessa planer ska sammanlagt över 80 000 hushåll på glesbygden anslutas till avloppsnät och ca 60 nya överföringsavloppsprojekt genomföras under åren 2010 – 2015. Enligt programmet för vattenvården ska samhällenas och glesbygdens vattentjänster och överföringsavloppsprojekt bidra med offentlig finansiering enligt reserverade anslag.

Ett utkast till ett nationellt program för avloppssystem som utarbetades utifrån resultaten från behovskartläggningen, blev färdigt 21.5.2012. Ministerierna, regionförvaltningen, intressentorganisationer och övriga centrala instanser lämnade utlåtanden om utkastet. Enligt utlåtandena är programmet i regel väl berett och behövligt för att utvidga avloppsnätet och förbättra behandlingen av avloppsvatten. Statens stöd upplevdes som viktiga när man tänker på projektstarten och kommunernas och vattentjänstverkens engagemang i att finansiera projekten.

Syftet med programmet är att inverka på utveckling av avloppsvattentjänsterna som helhet. När det gäller glesbygdens avloppsvattensystem, förväntar man att det är kommunerna som ser till att tämligen täta bostadsområden ansluts till avloppsnäten förutsatt att priset är skäligt utan statligt stöd. Närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunerna ska däremot tillsammans analysera utvecklingsbehoven i områden där behovet att bygga ut nätet är nödvändigt enligt lagen om vattentjänster och där statligt stöd är särskilt motiverat för att kostnaderna ska hålla sig på en rimlig nivå. När detta

program genomförs, ska kommunerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna också ta hänsyn till de övriga behoven att utveckla vattentjänsterna i vart och ett område.

Programmet för avloppssystem rör inte enskilda projekt i glesbygderna. Ansvaret för dessa ligger hos kommunen, vattentjänstverket eller sammanslagningar av fastighetsägare och -innehavare. Be-

slutet om beviljande av statligt stöd för ett enskilt projekt tas av närings-, trafik- och miljöcentralen. Programmets mål är att alla dessa instanser tillämpar programmets principer och kriterier i sin verksamhet och kompletterar dem på det sättet som de lokala särdragen kräver. I programmet ingår också överföringsavloppsprojekt som aktualiseras inom de närmaste åren och som ligger bland de viktigaste när det gäller effekter och behovet av stöd.

Källa: Jord- och skogsbruksministeriet bildarkiv

2 Allmänt om vattentjänster

Kommunerna, vattentjänstverken och fastighetsägarna svarar för vattentjänsterna enligt lagen om vattentjänster. Enligt denna lag ska kommunen utveckla vattentjänsterna inom sitt område i överensstämmelse med samhällsutvecklingen. Om behovet hos en större grupp av invånare eller sanitära skäl eller miljöskyddsskäl kräver det, ska kommunen se till att åtgärder vidtas för att inrätta ett vattentjänstverk som motsvarar behovet, för att utvidga vattentjänstverkets verksamhetsområde och trygga tillgången till andra behövliga tjänster i samband med vattenförsörjning och avloppshantering. Det är inte möjligt att i lagen om vattentjänster eller programmet för avloppssystem fastställa några detaljerade kriterier eller åtgärder för behovet av avloppsnät, utan kommunen beslutar om ordnandet av vattentjänsterna från fall till fall.

Vattentjänstverket har till uppgift att sköta vattentjänsterna inom sitt verksamhetsområde. I Finland finns ca 1 500 vattentjänstverk. Antalet vattentjänstverk eller därmed jämförbara verk som tjänar kommunernas centrumområden, är omkring 400. Verken tjänster används av ca 87 % av befolkningen. De 1 100 minsta verken, som närmast är belägna på landsbygden och i glesbygderna, är små av kunder ägna vattenandelslag. Vattentjänstverken levererar hushållsvatten till uppskattningsvis 92 % av befolkningen och ca 85 % hör till systemet med avloppsnät och avloppsvattenrening. När man planerar att utvidga vatten- och avloppsnäten, är det nödvändigt att man tar hänsyn till utvecklingen av samhällsstrukturen och de vattentjänstmässiga behoven med tanke på såväl vattenskyddet som tillgången till hushållsvatten.

Ägaren eller innehavaren av en fastighet svarar för vattenförsörjningen och avloppshanteringen på sin fastighet. En fastighet som ligger inom ett vattentjänstverks verksamhetsområde ska anslutas till verkets vattenledning och avlopp. Utanför verksamhetsområdet ska fastigheternas vattentjänster ordnas i enlighet med kraven i hälsoskyddslagen och miljövårdslagen. Dessa fastigheter berörs inte av kraven i lagen om vattentjänster ens i det fallet att

fastigheterna ordnar tjänsterna tillsammans till exempel genom att bilda ett vattenandelslag. Antalet små vattenandelslag och -sammanslutningar som saknar ett fastställt verksamhetsområde är omkring 500. När antalet anslutningar växer, kan det dock bli aktuellt med ett fastställt verksamhetsområde.

Avlopps- och vattenledningsnäten är i genomsnitt i tillfredsställande skick i vårt land. Ungefär 12 % av avloppsnäten är i dåligt eller mycket dåligt skick. Årligen har sanerats ca 1 % av den vattentjänstverks-specifika avloppsnätslängden, varför nätets driftstid har i genomsnitt varit för lång. Under de senaste åren har läget blivit en aning bättre. Saneringsinvesteringarna borde emellertid vara dubbelt fler för att man ska kunna hålla näten i skick och avskryva saneringsskulden under de kommande 10-20 åren.

Upprätthållandet av vatten- och avloppsnäten hör till vattentjänstverken. Enligt lagen om vattentjänster täcks ett vattentjänstverks investeringar och kostnader med avgifter som tas ut för verksamheten. På glesbygden är näten ofta byggda på kort tid. Att sanera dessa nät kräver en stor engångsinvestering av vattentjänstverket om det inte slås samman med ett större vattentjänstverk. Än så länge bygger vattentjänstverkens saneringar i en alltför stor grad på akuta reparationsbehov. Investeringarna i vattentjänster är långtidslösningar. Upprätthållandet och saneringarna ska ingå i verkets process för förvaltning av anläggningstillgångarna.

Det är fortsatt nödvändigt att stärka det regionala och lokala samarbetet. Genom att förena nät och bilda större enheter av organisationerna kan man förbättra vattentjänstverkens beredskap för störningar och förmåga att klara av de allt strängare kraven på verksamheten, dvs. till exempel kraven på rening av miljöskadliga och -farliga avloppsvatten från tätbebyggelse. Regionala överföringsavloppsprojekt blir ofta aktuella när lokala anläggningar blir gamla och behöver grundlig renovering och förnyelse för att kunna uppfylla de allt strängare miljötillståndskraven.

På landsbygden finns det dock ett stort antal små vattentjänstverk som det inte är aktuellt eller ändamålsenligt att slå samman, inte åtminstone under

de närmaste åren. Förutom större anläggningar vill man också tillämpa andra verksamhetsmodeller som bygger på köpta tjänster och partnerskap. När man utvecklar vatten- och avloppsvattentjänsterna, måste man förutom att se på dagens behov kunna prognostisera utvecklingen på kort och lång sikt. Vid planeringen ska man ta hänsyn till t.ex. utvecklingen av områdets samhällsstruktur och befolkningens mängd, utvecklingen av befolkningens åldersstruktur samt lagstiftningens krav.

Täckningen av dagens vatten- och avloppsnät är i regel bra i vårt land. I synnerhet i randområdena till tillväxtcentrum har det dock uppstått tät bebyggelse som av förnuftighetsskäl borde anslutas till vatten- och avloppsnäten. I och med att byar och näringsverksamheter har utvecklat sig har det också uppstått behov av vattentjänster på andra ställen på landsbygden. I de flesta glesbygderna minskar befolkningen dock. Av detta kan följa att vattentjänstsystemet är överdimensionerat, varför vattnet kan dröja kvar i nätet långa tider. Långa rörlinjer kan

också visa sig vara problematiska för avloppsnäten trots att den tekniska utvecklingen ökat förutsättningarna att bygga avlopp på glesbygden. Ett förändrat fritidsboende och användningen av permanenta bostäder bara en del av året innebär utmaningar för upprätthållandet av vatten- och avloppsnäten. Det finns anledning att förhålla sig försiktigt till att bygga nya nät i områden med glesnande befolkning.

Förutsättningarna att utanför tätorter ordna fastighetsspecifika, både hälsoskydds- och miljövårdskrav uppfyllande vattentjänster till ett skäligt pris är i allmänhet bra i våra förhållanden. Detta är också ett av skälen varför nya nätlösningar måste övervägas noggrant. Om det enligt lagen om vattentjänster inte finns några grunder för att ordna vattentjänsterna, behöver man i regel inte fastställa några verksamhetsområden. Då sker anslutningen på frivillig väg och projektbudgeten bestäms utifrån antalet projektdeltagare. Antalet deltagare kan vara rätt så få i synnerhet om området inhyser tämligen nya fastigheter med modern hantering av avloppsvatten.

Källa: Finlands miljöcentrals bildsamling, fotograf: Pirjo Ferin

3 Statens stöd till vattentjänstätigheter

Enligt lagen om vattentjänster ska kostnaderna för vattentjänster täckas med avgifter. Lagen tillåter dock att vattentjänsterna stöds genom medel från kommunen, staten och Europeiska unionen. Principen om täckning av kostnaderna innebär att minimikravet är att avgifterna täcker kostnaderna för användning och upprätthållande av systemen. Därför avsätts stödet i praktiken endast för nyinvesteringar och till exempel saneringar täcks fullt ut med avgifter.

Staten stödjer samhällenas vatten- och avloppsätigheter inom ramen för statsbudgetens anslag enligt behovsprövning (moment 30.50.31 och 35.10.61). Enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsätigheter (686/2004) får stöd beviljas för vatten- och avloppsätigheter som syftar till att åstadkomma regionalt samarbete inom vattentjänsterna, trygga vattentjänsterna i speciella situationer, skapa vattentjänster och komplettera dem i landsbygds-samhällen och på glesbygden eller förebygga förorening av yt- och grundvatten eller förbättra yt- och grundvattnets tillstånd. Vid beviljandet av stöd för vatten- och avloppsätigheter i glesbygder är det nödvändigt att man ser på områdets vattentjänster ur ett helhetsperspektiv. Därför förutom att man bedömer behovet av ett avloppssystem tar man också hänsyn till de behov och aspekter som hänger samman med leveransen av hushållsvatten och vattentjänsterna i speciella situationer.

Statligt stöd anvisas för projekt som utvecklar vattentjänsterna på lång sikt och som inte ska kunna genomföras utan stöd. Kommunen ska utveckla vattentjänsterna inom sitt område i överensstämmelse med samhällsutvecklingen. Kommunen ska tillsammans med områdets vattentjänstverk ta fram en utvecklingsplan för vattentjänster. För vatten- och avloppsätigheter som får stöd enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsätigheter måste finnas en plan som tar hänsyn till kommunens utvecklingsplan för vattentjänster och målen för markanvändningen.

Under åren 2007 - 2011 uppgick jord- och skogsbruksministeriets anslag för vatten- och avloppsätigheter sammanlagt till ca 40 miljoner euro. Fokus har legat på glesbygdens avloppsprojekt. Under samma tid har miljöministeriet beviljat ca 25 miljoner euro i stöd. Av denna summa upptog överföringsavloppen, som utfördes i form av statens vattentjänstarbete, omkring 20 miljoner euro.

Lagen om stödjande av vatten- och avloppsätigheter är författningsgrunden i synnerhet för det stöd som betalas av anslaget under moment 30.50.31 och 35.10.61, trots att lagen i tillämpliga delar också gäller andra stöd för vatten- och avloppsätigheter. Även andra finansiärer kan bevilja stöd för vattentjänster, t.ex. EU eller av sysselsättningskäl. Då följer man finansiärens stödvillkor som t.ex. kan handla om att skapa förutsättningar för utveckling av näringsverksamheter. Detta program behandlar inte andra finansiärs stöd.

Statligt stöd beviljas i första hand till vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster eller till andra sammanslutningar eller samfund eller samkommuner eller kommuner. Den främsta stödformen för fastigheternas vatten- och avloppsätigheter är avdraget för hushållsnära tjänster som täcker arbetskostnader. Under övergångsperioden för att införa förordningen om behandlingen av hushållsavloppsvatten utanför vattenverkens avloppsnät som löper fram till år 2016 ligger fokuset, när det gäller att inrikta statligt stöd, på glesbygdernas viktiga avloppsprojekt enligt kommunens utvecklingsplan för vattentjänster.

Ramen för statens finanser 2012 - 2016 ligger till grund när man bedömer storleken på statligt stöd. Ramen är emellertid fastställd på nivån av budgetens huvudtitlar, inte enskilda moment. Statens stöd kan således fastställas först under det aktuella årets budgetbehandling. Statens stöd bidrar till att snabba upp glesbygdernas hållbara avloppsprojekt som uppfyller villkoren i lagen om stödjande av vatten- och avloppsätigheter. På detta sätt och genom miljövärdmyndigheternas tidsbestämda beslut om områden som inom kort efter år 2016 kommer att få avlopp, kan man undvika kortsiktiga fastighets-specifika investeringar.

Enligt lagen om vattentjänster kan kommuner också stödja vatten- och avloppsåtgärder enligt egna beslut. Flera kommuner är delaktiga åtminstone i det egna områdets viktigaste investeringar i vattentjänster, men stödprocessen och stödets storlek är varierande. I vissa kommuner är det vattentjänstverken som beslutar om ett avloppsnäts eventuella utbyggnad till de centrala glesbygderna.

Varför behövs statligt stöd?

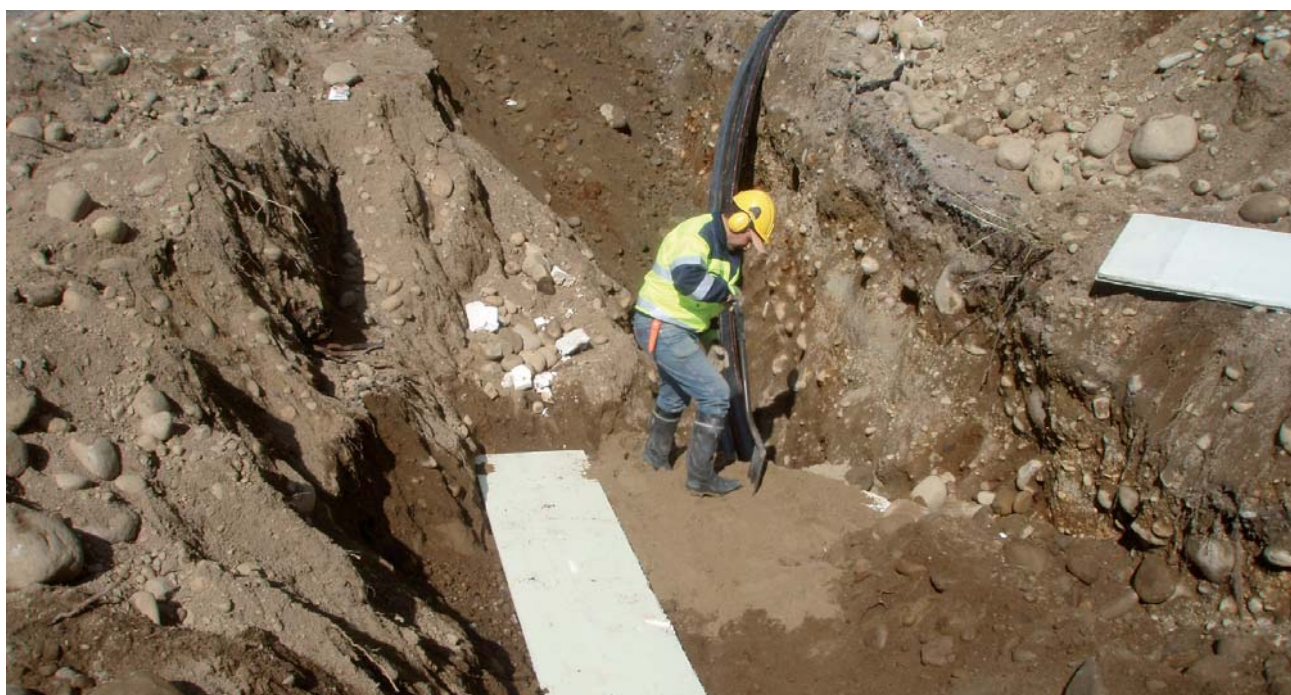
De mer skärpta kraven på rening av avloppsvatten på glesbygden innebär att den tidigare godkända metoden att hantera avloppsvatten med en slamavskiljare inte längre räcker utan reningen ska effektiviseras före år 2016. Samtidigt är det aktuellt att också förnya andra gamla och dåliga avloppskonstruktioner.

Även om man uppfyller de skärpta kraven ligger den fastighetsspecifika avloppshanteringen miljövårdsmässigt på en sämre nivå än om avloppsvattnet behandlades i ett avloppsreningsverk. Reningen är avsevärt effektivare i reningsverk jämfört med fastigheternas egna behandlingsmetoder. Detta beror på att reningsverken behöver miljötillstånd och kontrolleras regelbundet. Verken fungerar yrkesmässigt och

är specialiserade i vattentjänster. Vidare är reningsverken också ofta tillräckligt stora enheter, varför de har bättre ekonomiska resurser och kunskaper.

Många av de på 1970- och 1980-talet byggda avloppsreningsverken har kommit till vägs ände. Då överväger man ofta antingen en grundlig renovering eller att avloppsvattnet avleds till ett regionalt reningsverk.

Det är motiverat att yrkesmässigt sköta vatten- och avloppstjänster som uppfyller hälso- och miljövårdskraven breddas ut till områden där de också är ekonomiskt förnuftiga. När man stödjer vattentjänsterna stärker man en utveckling som i huvudsak ligger på kommunernas och vattentjänstverkens ansvar, men också på invånarnas ansvar som behöver ett gemensamt avlopp och är villiga att betala för det. Genom stöd är det möjligt att genomföra avloppsprojekt vars totala kostnader för invånarna ligger i samma storleksklass som kostnaderna för fastighetsspecifika system, men som inte är möjliga att inleda utan stöd. Den ekonomiska grunden för ett avloppssystem som får stöd ska dock vara hållbar när man ser på verkets driftsalder. Vid beviljande av stöd bör man därför fästa vikt vid utvecklingen av antalet anslutningar till avloppsnätet.

Källa: ELY i Södra Savolax

4 Kartläggning av behov

Arbetet med programmet för avloppssystem inleddes genom att jord- och skogsbruksministeriet uppmanade 14.6.2011 närings-, trafik- och miljöcentralerna lämna information om utbyggnaden av glesbygdsens avloppsnät enligt utvecklingsplanerna för vattentjänster i områdets kommuner 2012 - 2016. Kartläggningens resultat för överföringsavlopp behandlas närmare i punkt 7.2 Behovet av nya överföringsavlopp.

Av de avloppsprojekt som kartläggningen gällde, krävdes att de är stödberättigande och kan inledas före 15.3.2016. Ministeriet begärde projektspecifik information om den sammanlagda längden på de avlopp som ska byggas, avloppsnätets totala kostnader utan moms., den planerade tidpunkten (år) för genomförande, antalet hushåll som ska ansluta sig till avloppsnätet, en uppskattning av utveckling av bebyggelsen, dvs. invånarantalet förväntas växa/minska/hålla sig stabilt. Ytterligare uppmanade ministeriet närings-, trafik- och miljöcentralerna att komma med en bedömning av hur viktiga områdena är med tanke på utveckling av samhällsstrukturen och miljövårds- och hälsoskyddsaspekterna. Centralerna bedömde projekten enligt ett trestegssystem:

1. Projektet gäller kommunens centrala glesbygdsområden i utveckling. Att bygga avlopp i området bidrar till utveckling av en planmässig samhällsstruktur i kommunen och är också viktigt av miljövårds- och hälsoskyddsskäl. Det uppskattas att grunderna för kravet att ordna vattentjänster uppfylls. Att stödja byggandet av ett avlopp uppfyller förutsättningarna för stöd enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder.
2. Ett glesbygdsområde där byggandet av ett avlopp stödjer målen för utveckling av kommunens samhällsstruktur eller arbetet är motiverat av miljövårds- och hälsoskyddsskäl. Områdets vattentjänster går dock också att ordnas

fastighetsspecifikt och grunderna för kravet att ordna vattentjänster uppfylls inte. Att stödja byggandet av ett avlopp uppfyller förutsättningarna för stöd enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder.

3. Byggandet av ett avlopp i området motiveras med andra orsaker, t.ex. på grund av teknisk-ekonomisk fördelaktighet eller närings- och fritidsverksamhet jämförbar med bebyggelse. Områdets vattentjänster går dock också att ordna fastighetsspecifikt och grunderna för kravet att ordna vattentjänster uppfylls inte. Att stödja byggandet av ett avlopp uppfyller förutsättningarna för stöd enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder.

Kartläggningens syfte var också att utreda hur behovet av statligt stöd skiljer sig regionalt. Kartläggningens material bygger på kommunernas utvecklingsplaner för vattentjänster. Planernas aktualitet varierar stort mellan kommunerna, men resultaten ger en bra allmän bild av helheten och bildar ett tillräckligt brett underlag för att bedöma behovet regionalt. Den regionala fördelningen ska analyseras och ses över med hänsyn till efterfrågan på stöd i och med att programmet går framåt.

I tabell 1 visas avloppsprojekten per närings-, trafik- och miljöcentral. Enligt kartläggningen uppgår det totala antalet hushåll som ska anslutas till ett avloppsnät till ca 65 000. Projektens totala kostnadsförslag ligger vid ca 550 miljoner euro. Antalet föreslagna projekt är sammanlagt ca 1 200. Uppskattningen av antalet hushåll som ska anslutas till ett avloppsnät och av investeringskostnaderna överensstämmer med behovet av avlopp i vattenvårdsplanerna som godkändes år 2009.

Flest projekt har föreslagits i området för närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland (443), först i Lappland (18).

I bild 1 visas hur hushållen som ska anslutas till ett avloppsnät (totalt ca 66 000) fördelar sig per närings-, trafik- och miljöcentral.

Tabell 1 Avloppsprojekt per närings-, trafik- och miljöcentral

Närings-, trafik- och miljöcentral	Projekt (antal)	Längd, i genoms (km)	Längd, totalt (km)	Antal hushåll, i genoms	Antal hushåll, totalt	Kostnads-förslag, i genoms (1000 €)	Kostnads-förslag, totalt (1000€)
Södra Österbotten	161	7,1	1137,4	74	11858	466	75024
Södra Savolax	56	7,0	391,0	34	1893	443	24800
Tavastland	42	6,3	264,8	42	1778	468	19639
Sydvästra Finland	24	5,6	133,5	64	1542	750	18005
Kajanaland	19	11,1	210,8	50	957	668	12684
Mellersta Finland	54	7,6	413,0	42	2246	414	22335
Lappland	18	6,2	111,1	73	1307	529	9520
Birkaland	113	5,5	623,7	45	5075	368	41549
Norra Karelen	32	20,2	645,4	99	3155	1116	35698
Norra Österbotten	54	8,6	466,0	59	3186	458	24752
Norra Savolax	40	26,5	1059,6	79	3143	833	33329
Nyland	120	6,7	803,6	82	9835	697	83628
Egentliga Finland	443	5,0	2197,7	44	19361	330	146380
Sammanlagt	1176	7,2	8457,5	54	65336	465	547344

Antal hushåll som ska anslutas till ett avloppsnät

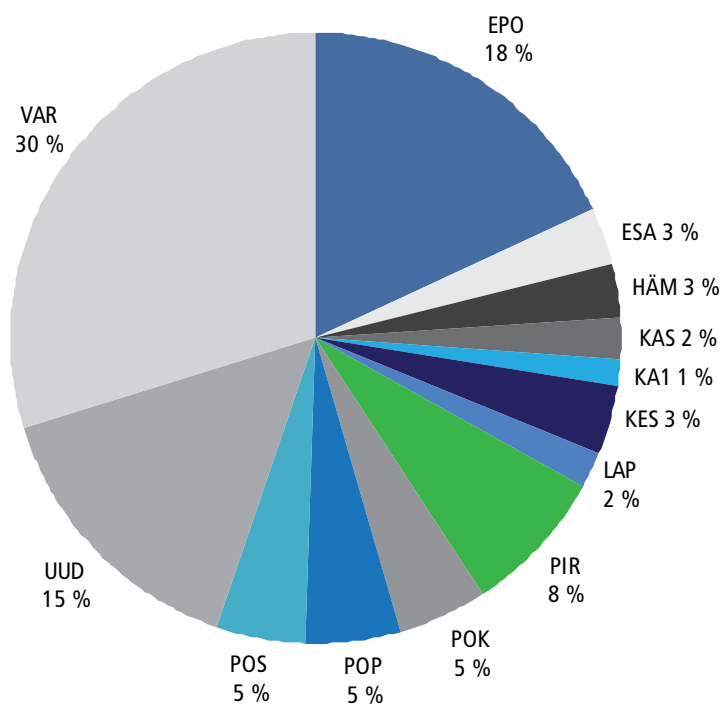

Bild 1. Antal hushåll som ska anslutas till ett avloppsnät (sammanlagt ca 66 000) per närings-, trafik- och miljöcentral

Över 60 % av hushållen som ska anslutas till ett avloppsnät enligt kartläggningen ligger i områdena för närings-, trafik- och miljöcentralerna i Egentliga Finland, Södra Österbotten och Nyland. Övrigt är fördelningen mellan centralerna tämligen jämn.

I bild 2 visas fördelningen av projekten enligt behovskartläggningen i förhållande till avloppsnätets kostnader per hushåll. Omkring 60 % av projekten hör till kostnadsklassen 6 000 - 12 000 euro per hushåll. Fastigheterna svarar förutom för byggkostnaderna även för de fastighetsspecifika kostnaderna för bygget och upprätthållandet.

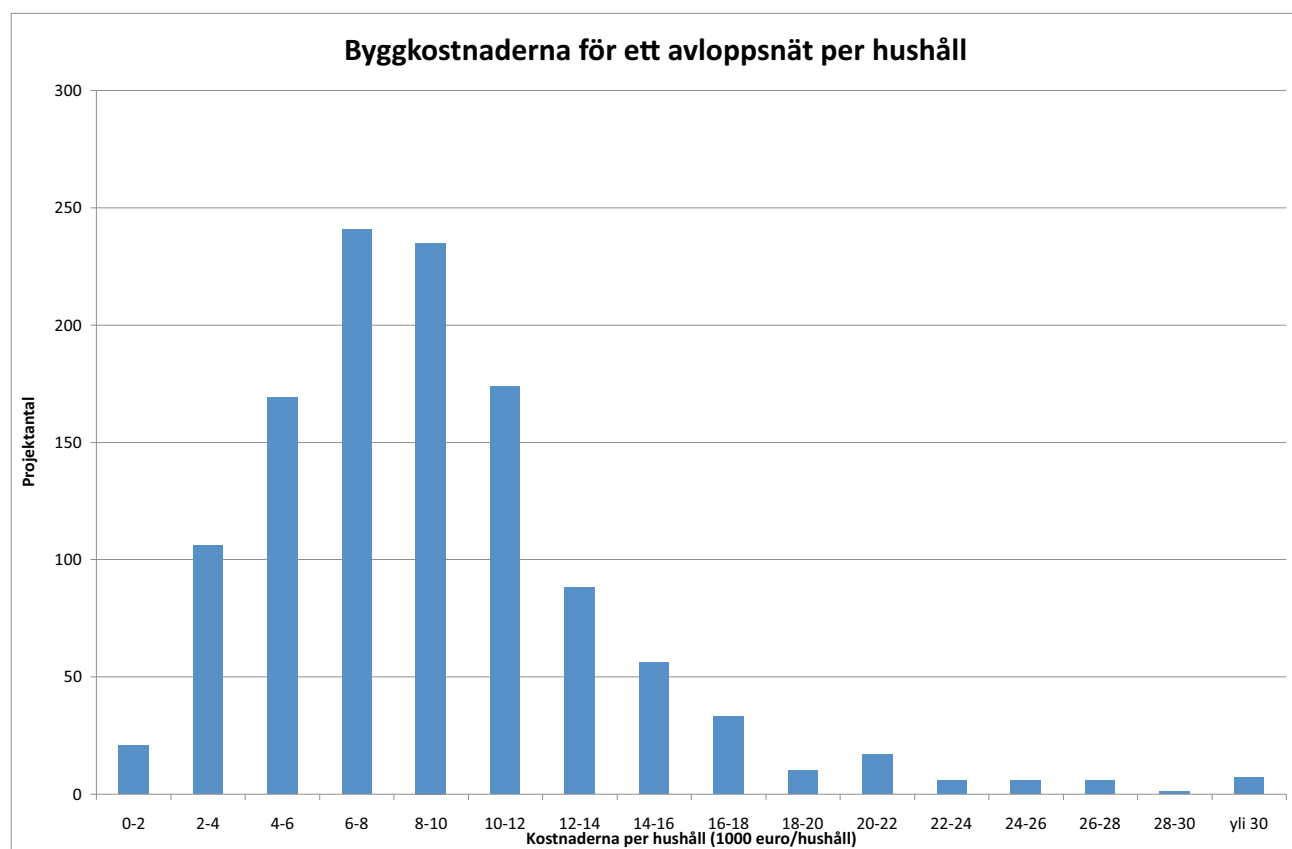

Bild 2. Fördelningen av projekt i förhållande till avloppsnätets kostnader per hushåll

I bild 3 visas fördelningen av projekt i behovskartläggningen enligt avloppsnätens genomsnittliga längd per hushåll. I praktiken är längden ungefär densamma som hushållens avstånd från varandra i genomsnitt. Omkring 85 % av de föreslagna projekten hör till en kategori där den genomsnittliga längden på hushållens, som ska anslutas till ett avloppsnät, gemensamma avlopp är 50 -250 m per hushåll.

Vid kartläggningen begärdes också information om överföringsavloppens totala längd, totalkostnader utan moms. samt om den planerade tidpunkten för byggande (år). Ytterligare frågades information om projektens effekter med hänsyn till förverkligandet av vattenvårdsplanerna och glesbygdens avloppssystem. Kartläggningen gav vid handen att antalet överföringsavloppsprojekt är sammanlagt ca 100 med ett totalt kostnadsförslag på ca 300 miljoner euro.

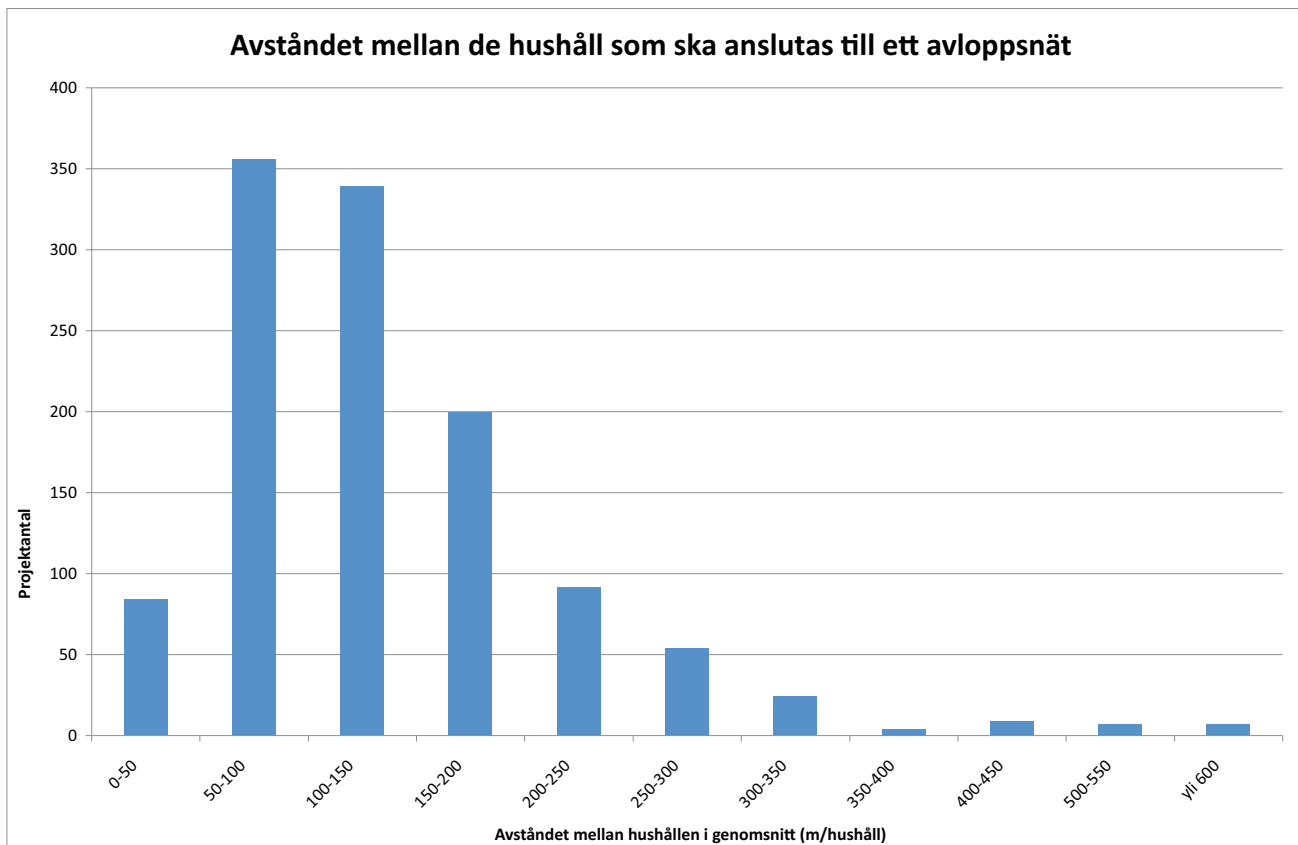

Bild 3. Fördelningen av projekt i behovskartläggningen enligt avloppsnätens genomsnittliga längd per hushåll

5 Analys av alternativen till stöd för utbyggnad av avloppsnät på glesbygden

5.1 Alternativ

Under arbetet med detta program har man analyserat tre alternativa nivåer av statligt stöd samt vilka effekter vart och ett alternativ innebär för glesbygdens vattentjänster. Analysen bygger på den genomsnittliga projektkostnaden 10 000 euro/hushåll enligt kartläggningen, den genomsnittliga nivån av statligt stöd i dag (20 %) samt kommunernas bedömning av behovet att främja vatten- och avloppsvattentjänster på glesbygden.

Alternativ 1: Stödnivån avsevärt lägre än i dag

Alternativ 1 motsvarar läget där statens stöd för vattentjänster minskar till hälften jämfört med dagens nivå. Enligt detta alternativ uppgår det statliga stödet till 4 miljoner euro per år och till sammanlagt 20 miljoner euro under åren 2012 - 2016. Stödet ger möjlighet till ca 10 000 hushåll att ansluta sig till ett avloppsnät. I praktiken innebär en så stark sänkning att ett stort antal såväl ekonomiskt som miljövårdsmässigt motiverade projekt inte går att genomföra.

Alternativ 2: Stödet hålls kvar på eller nära dagens nivå

Det andra alternativet går ut på att statens stöd för avloppsåtgärder på glesbygden hålls kvar på eller nära dagens nivå. Enligt detta alternativ uppgår stödet till 8 miljoner euro per år och under åren 2012 - 2016 till sammanlagt 40 miljoner euro. Stödet ger möjlighet till ca 20 000 hushåll att ansluta sig till ett avloppsnät. Enligt detta alternativ är det möjligt att med statligt stöd genomföra de centrala stödberättigande projekten enligt kommunernas utvecklingsplaner. Denna stödnivå följer också de närmaste årens budgetram.

Alternativ 3: Stödnivån avsevärt högre än i dag

Enligt alternativ 3 ska statens stöd för vattentjänster fördubblas jämfört med dagens läge. Det statliga stödet uppgår till 16 miljoner euro per år och under åren 2012 - 2016 till totalt 80 miljoner euro. Stödet ger möjlighet till ca 40 000 hushåll att ansluta sig till ett avloppsnät. En stor höjning av stödet kan leda till att stödsystemet kommer att omfatta projekt som inte är särskilt grundade med tanke på behovet av stöd.

5.2 Jämförelse av alternativen

En märkbar sänkning av statligt stöd leder till att en del av de viktiga projekten enligt kommunernas utvecklingsplaner för vattentjänster inte går att genomföra. Om stödet minskar och projekten inte kan genomföras, orsakar detta oklarheter i de glesbygger som redan enligt kommunernas planer ska få avlopp. Ovissheten om ett potentiellt statligt stöd leder också till oklara situationer när det gäller att ta beslut om fastighetsspecifika vattentjänster samt försvårar uppnåendet av målen om miljövård. Det avsevärt minskade stödet leder också till skärpta stödgrunder, vilket igen inverkar negativt på att förverkliga vattenvårdsplanerna.

Enligt 2012 års budget uppgår stödet för vattentjänster till ca 8 miljoner euro per år under åren 2012 - 2016, dvs. sammanlagt ca 40 miljoner euro. Enligt kartläggningen av behov kommer projektstödet att bidra till att 20 000 hushåll kan ansluta sig till ett avloppsnät. När stödet hålls på dagens nivå, är man fortsatt tvungen att fokusera stödet kraftigt. Samtidigt är det motiverat att statligt stöd i första hand beviljas för projekt som behöver stöd för att kostnaderna per fastighet ska hålla sig på en skälig nivå, men vars kostnader emellertid inte är väsentligt större än kostnaderna för fastighets-specifika vattentjänster. Även områden som enligt kommunen och med tanke på utveckling av samhällsstrukturen, vattenskyddet och ordnandet av vattentjänsterna, behöver anslutas till ett avloppsnät, är i första hand i behov av stöd.

Enligt vattenvårdsplanerna 2015 ska avloppsnäten byggas ut till 60 000 - 70 000 glesbygdshushåll under åren 2012 - 2015. Jämfört med det här antalet är stödeffekten ca 30 %. Ett stöd som är ekonomiskt effektivt kan bidra till att ungefär 25 000 – 30 000 hushåll får möjlighet att ansluta sig till ett avloppsnät. Behovet av stöd är då 10 – 12 miljoner euro per år under åren 2012 - 2016, vilket är 2 - 4 miljoner euro mer än 2012 års budgetram.

Om stödet höjs märkbart, kan man utvidga grunderna för stöd och främja vattenvårdens mål bättre än i dagens läge. Trots de bredare stödgrunderna ska projekten dock uppfylla kriterierna enligt lagen

om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder för att få stöd. Utan särskilda skäl är det inte motiverat att avsätta stöd för sådana projekt där kostnaderna för fastighetsspecifika vattentjänster är väsentligt lägre än kostnaderna för ett avloppsnät. Stöd ska inte heller beviljas för projekt som går att genomföra till ett skäligt pris utan stöd.

Finlands miljöcentrals projekt "Haja-asutusalueen kestävä vesihuolto ja arvio toimintaedellytyksistä vuoteen 2030" tar upp synpunkter kring glesbygdens vattentjänster som bygger på nätverkssystem och fastigheternas egna system.

Källa: jord- och skogsbruksministeriets bildarkiv

6 Utvidgning av avloppssystemet på glesbygden

6.1 Avloppssystemets omfattning och kriterier för utvärdering av projekt

Enligt behovskartläggningen är det sammanlagda antalet hushåll som behöver anslutas till ett avloppsnät ca 66 000 under åren 2012 - 2016. Projektens sammanlagda investeringskostnader är omkring 550 miljoner euro. Behovet av stöd varierar i olika delar av landet. Kartläggningen visar att det största relativa behovet finns på glesbygden i Sydvästra och Södra Finland där bebyggelsen växer och andelen landsbygdsområden nära städer är stor. I Östra och Norra Finland flyttar folk däremot från områden som saknar vatten- och avloppsnät till områden med färdiga nät.

Kartläggningens resultat ger vid handen att statens stöd ska anvisas för projekt som ligger i linje med kommunernas utvecklingsplaner för vattentjänster. När näten byggs ut med hjälp av statligt stöd, är man då tvungen att överväga utvidgningen med särskild hänsyn till målen för utveckling av samhällsstrukturen och analysen av strukturernas livscykel. För att nå bästa sociala effekter, är det också nödvändigt att statens stöd i första hand avsätts för områden där det finns behov av vattentjänstverkets tjänster enligt lagen om vattentjänster och därigenom även behov av att fastställa verksamhetsområdet. Projektens betydelse för tillämpningen av vattenvårdsplanerna ska också beaktas vid bedömningen av projektens sociala effekter. Närings-, trafik- och miljöcentralerna, som är behöriga myndigheter, svarar för de projektspecifika stödbesluten och tar också hänsyn till regionala och fallspecifika särdrag.

Bild 4 visar projektens totala kostnadsförslag (kumulativa) för byggande av avloppsnät samt antalet hushåll som får avlopp (kumulativt) i förhållande till kostnaderna per hushåll.

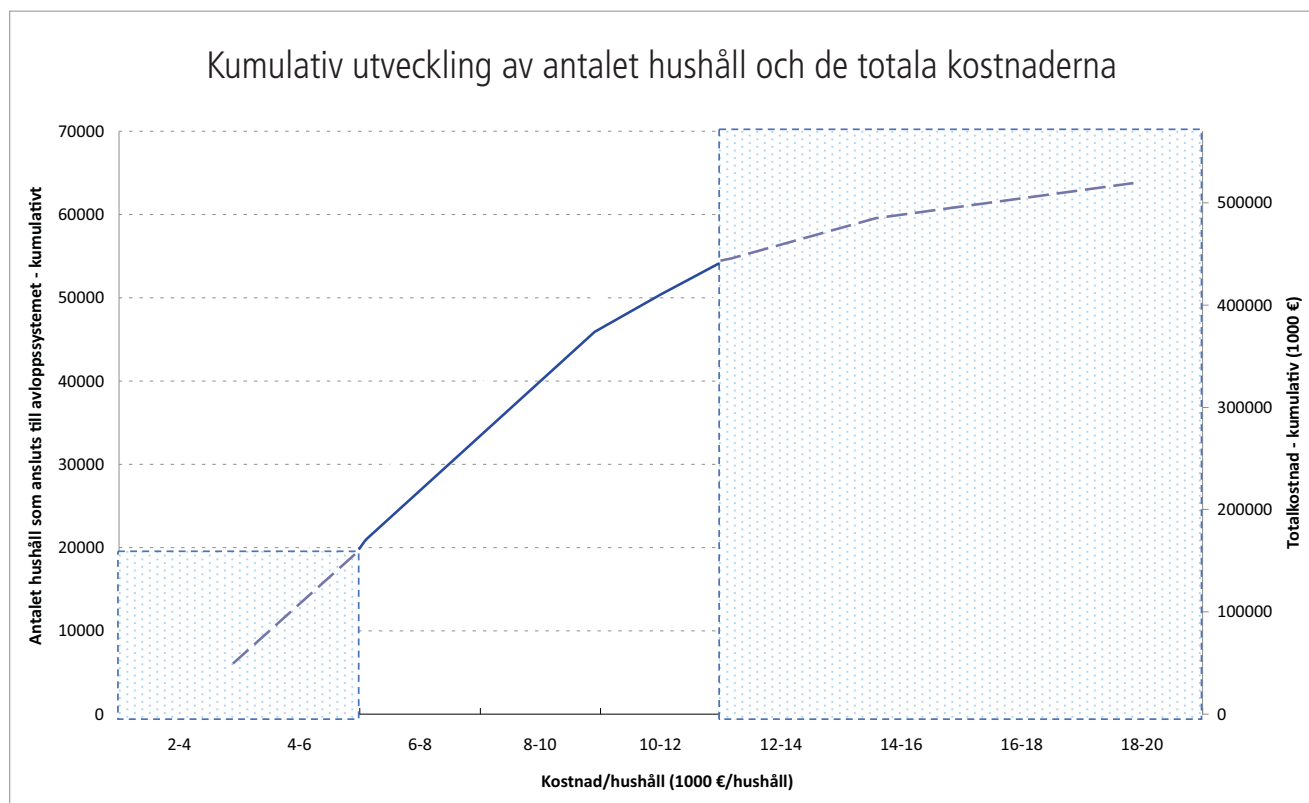

Bild 4. Totalantalet hushåll som ska anslutas till avloppssystemet enligt behovskartläggningen i korrelation till byggkostnaderna per hushåll samt de sammanlagda byggkostnaderna i korrelation till byggkostnaderna per hushåll (utan kostnaderna för drift eller upprätthållande)

I kostnaderna ingår inte kostnaderna för drift eller upprätthållande av nätet eller byggkostnaderna för fastigheternas anslutningar som fastigheterna svarar för.

Omkring 60 % av de föreslagna projekten ligger i kostnadsklass 6 000 - 12 000 euro per hushåll. Utifrån analyserna av alternativ är det inte motiverat att statligt stöd reserveras för alla avloppsprojekt på glesbygden. Vissa projekt rör så täta glesbygder att avloppsnätet går att bygga till ett skäligt pris utan statligt stöd. Visserligen gäller vissa projekt också hushåll i så glesa områden att fastighetsspecifika system är klart fördelaktigare än ett vattentjänstverks avloppsnät. Bild 4 visar också att stödets effekt minskar märkbart när kostnaderna per hushåll växer.

Utifrån behovskartläggningens resultat och analyserna av effekterna av de olika stödnivåerna kan man lägga fram följande allmänna kriterier för att genomföra och stödja avloppsprojekt:

- projektet uppfyller villkoren för stödberättigande enligt lagen om stödande av vatten- och avloppsåtgärder
- projektet ingår i kommunens utvecklingsplan för vattentjänster
- projektet genomförs i vattentjänstverks verksamhetsområde
- byggandet av ett avloppsnät i området bidrar till kommunens planer för utveckling av samhällsstrukturen
- projektet ingår i vattenvårdsplanerna eller är motiverat av objektspecifika miljövårds- och hälsoskyddsskäl
- projektet tjänar ett område vars invånarantal förväntas hålla sig på dagens nivå eller växa under projektets livscykel
- det är teknisk-ekonomiskt motiverat att bygga ett avloppsnät

Under de senaste åren har statens stöd för att bidra glesbygdens avloppssystem anvisats för objekt som är viktiga för utveckling av samhällsstrukturen och miljövården. Vidare har byggandet av ett avloppssystem varit teknisk-ekonomiskt förnuftigt och stödet har bidragit till att byggkostnaderna har stannat

på en rimlig nivå. Utgående från dessa kriterier bedömde jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet år 2007 att det finns motiverade skäl för att ansluta ungefär 40 000 - 60 000 hushåll till ett avloppssystem med hjälp av statligt stöd. Av detta antal har enligt behovskartläggningens resultat ca 20 000 hushåll anslutits till avloppssystemet genom statligt stöd under åren 2008 - 2011.

Utifrån kriterierna kan man säga att det finns minst 20 000 hushåll som behöver anslutas till ett avloppssystem under åren 2012 - 2016. Grovt taget motsvarar detta dagsläget när det gäller att bygga ut avloppsnät med statligt stöd. Av de projekt som ingår i behovskartläggningen är det möjligt att genomföra till exempel de projekt som

- enligt närings-, trafik- och miljöcentralens bedömning hör till prioriteringsklass 1 eller 2
- genomförs i områden med ett växande eller stabilt invånarantal
- kostar ca 6 000 - 12 000 euro/hushåll
- rör hushåll som ligger på 50 - 250 meters avstånd från varandra.

Enligt dessa begränsningar är antalet hushåll som under åren 2012 - 2016 kommer att få avlopp ca 20 000 med ett totalkostnadsförslag på ca 200 miljoner euro.

Det anses att projekten som rör täta glesbygder går att genomföra utan statligt stöd. I flera fall när det genomsnittliga avståndet växer är det möjligt att ordna fastigheternas avloppsvattenhantering genom egna system på ett lämpligt och ekonomiskt sätt. Dessa antaganden innehåller osäkerhetsfaktorer, varför det är svårt att på förhand veta vad som är förhållandet mellan det totala antalet hushåll som ansluts till avloppssystemet och målen i vattenvårdsplanerna. Frågan om hur det statliga stödet räcker till de viktigaste projekten kan besvaras först när närings-, trafik- och miljöcentralerna preciserar det regionala behovet att genomföra detta program. I dagsläget kan man uppskatta att till exempel ett ytterligare anslag på 2 miljoner euro årligen är motiverat för att man ska kunna säkerställa att de viktigaste projekten går att genomföra.

Bild 5 visar en fördelning av projektens investeringsbehov som således också bygger på kriterierna för och begränsningarna av stödet per närings-, trafik- och miljöcentral. Behovet av stöd varierar stort i olika delar av landet. Relativt sett är stödbehovet störst i Egentliga Finlands område.

Statsrådet fastställde 4.4.2012 ramarna för statsfinanserna 2013 - 2016. Beslutet innehåller inte anslag på momentnivå, men visar ett sämre statsfinansläge jämfört med tiden då riksdagen förutsatte att regeringen tar itu med ett nationellt program för avloppssystem med tillräckliga höjningar av anslagsnivåerna. I regeringsprogrammet ingår också besparingar som inverkar på vattentjänstanslagen under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel. Till exempel under moment 30.50.31 i 2012 års statsbudget har reserverats 8 miljoner euro för stödjande av glesbygdens vatten- och avloppsåtgärder, medan i 2011 års budget var summan 9,6 miljoner euro. Utvecklingen av miljöministeriets anslag för vattentjänster är också osäker.

Trots osäkerheterna i statsbudgeten utgår detta program från alternativet i punkt 5, vilket innebär att under åren 2012 - 2016 kan beviljas sammanlagt 40 miljoner euro i statligt stöd, dvs. ungefär 8 miljoner euro årligen, för att bygga ut avloppsnät på glesbygden. Detta kan betraktas som ett rätt så realistiskt alternativ när man förutom de egentliga stödanslagen under jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets huvudtitlar i statsbudgeten tar hänsyn till den positiva inverkan på glesbygdernas vattentjänster som de vattentjänstprojekt som finansieras separat med budgetmedel eller tilläggsbudgetmedel, medför. Den totala finansieringen av detta program fördelas mellan närings-, trafik- och miljöcentralerna enligt punkt 6.1 (bild 5). På detta sätt får centralerna information om den kommande totalfinansieringen under åren 2012 - 2016 och kan förhandla med kommunerna om genomförandet av programmet utifrån detta.

Investeringsbehovet fördelat per ELY 2012-2016

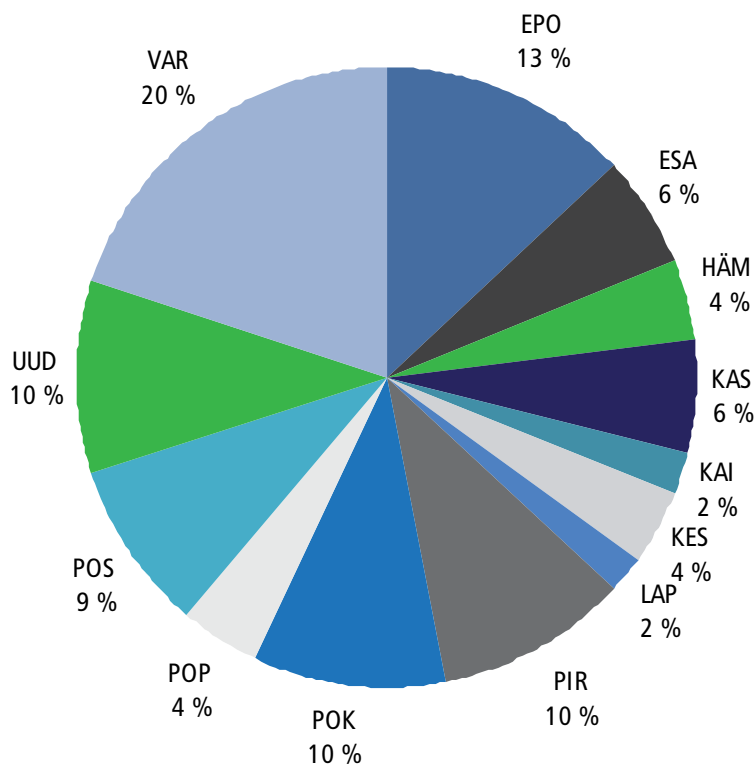

Bild 5. Investeringsbehovet fördelat per närings-, trafik- och miljöcentral 2012 - 2016

Tabell 2 visar fördelningen av det totala stödet per närings-, trafik- och miljöcentral enligt de procentuella andelarna i bild 5 och budgetramen. Vidare visas i tabellen det uppskattade antalet hushåll som ska anslutas till ett avloppssystem 2012 - 2016. De årliga stödandelarna kan variera beroende på antalet projekt.

6.2 Införande och uppföljning av programmet i närings-, trafik- och miljöcentralerna

Målet med att införa detta program är att nå så bra sociala effekter som möjligt. Efter programmet godkännande bedömer närings-, trafik- och miljöcentralerna tillsammans med kommunerna projektens genomförbarhet och bestämmer om prioriteringsordningen. Vidare säkrar de sig om vattentjänstverkets engagemang i projektet och bestämmer om de årliga stöden till enskilda projekt utifrån detta.

Det är viktigt att sprida information om programmet över hela landet, regionalt och lokalt. Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar för informations-spridningen inom sina verksamhetsområden och till kommunerna. En bra kommunikation är ett utmärkt sätt att bidra till starten av projekt som är nödvändiga för ordnandet av vattentjänsterna. På så vis kan man också förvissa sig om att besluten om att genomföra eller inte genomföra ett projekt begrundas ordentligt.

Ett annat bra sätt att sprida information om programmet till projektansvariga är seminarier som närings-, trafik- och miljöcentralerna kan ordna. I seminarieprogrammet kan också ingå andra aktuella frågor och diskussioner om vattentjänsterna, hanteringen av glesbygdens avloppsvatten, vattenförsörjningens risker, målen för områdesanvändningen och sammanslagning av vattentjänstverk.

Med tanke på glesbygdens invånare och för att bidra till att tillämpa detta program är det viktigt att

Tabell 2. Fördelning av stödet för programmet för avloppssystem 2012-2016 och projektens effekter

Närings-, trafik- och miljöcentral	Stödanslag 2012 - 2016 (1 000 €)	Antal hushåll
Södra Österbotten	5 200	3 150
Södra Savolax	2 400	1 100
Tavastland	1 600	800
Sydvästra Finland	2 400	1 200
Kajanaland	800	250
Mellersta Finland	1 600	550
Lapland	800	350
Birkaland	4 000	1 800
Norra Karelen	4 000	2 350
Norra Österbotten	1 600	650
Norra Savolax	3 600	1 650
Nyland	4 000	1 750
Egentliga Finland	8 000	4 400
Sammanlagt	40 000	20 000

kommunernas utvecklingsplaner för vattentjänster är uppdaterade och aktuella. Det är också av vikt att områdets invånare i ett tidigt skede får ta del av planer som rör vattentjänstverkens verksamhetsområden och förslag till beslut.

Enligt markanvändnings- och bygglagen ordnar kommunen och närings-, trafik- och miljöcentralen årligen ett utvecklingssamtal. Det är lönt att ta upp detta program på agendan. I alla fall i de kommuner som har flera avloppsprojekt, finns det anledning att ordna förhandlingar mellan centralen, kommunens vattentjänst-, markanvändnings- och miljöansvariga, vattentjänsteverket och vid behov rådgivaren kring avloppsfrågor.

Om de årliga målen och de anslag som beviljas för att målen ska uppnås avtalas mellan ministerierna och närings-, trafik- och miljöcentralerna under operativa resultatförhandlingar. Centralerna följer upp programmets framsteg inom sina områden, i

synnerhet projektens utfall, utvecklingen av antalet hushåll som ska omfattas av avloppssystemet samt användningen av anslag. Arbetet med att följa upp programmet hör ihop med uppföljningen av utfallet av vattenvårdsplanerna. Programmets framsteg och behovet att se över programmet behandlas i resultatförhandlingar mellan ministerierna och närings-, trafik- och miljöcentralerna utifrån centralernas rapporter. Jord- och skogsbruksministeriet följer upp programmets utfall i hela landet utgående från rapporterna. En halvtidsutvärdering av programmets utfall tas fram före utgången av år 2014. Utvärderingen ligger till grund för arbetet med att fullfölja programmet samt till eventuella ytterligare åtgärder.

Källa: Finlands miljöcentralers bildsamling, foto: Hannu Laatonen

7 Överföringsavlopp

7.1 Bakgrund

I regeringsprogrammet konstateras att man säkerställer att fastställda planer för vård av vatten genomförs och att reningen av avloppsvatten från tätbebyggelse effektiviseras genom överföringsavloppsprojekt. Många små och medelstora kommuner med reningsverk som inte längre uppfyller de nya skärpta kraven har ett stort behov att bygga överföringsavlopp för att skydda Östersjön och de inre vattnen på ett effektivare sätt. Syftet med överföringsavlopp är att skapa lösningar som speciellt bidrar till skydd av vatten på regionalt plan. När hanteringen av avloppsvatten övergår från små reningsverk till områdets centralreningsverk, går det att förbättra reningsgraden på ett resultatrikare och kostandseffektivare sätt jämfört med att alla områdets reningsverk utvecklas separat. När gamla reningsverk inte längre är i drift, frias till och med stora vattenområden från avloppsbelastningen från tätbebyggelse. När man bygger överföringsavlopp är det också i allmänhet möjligt för många glesa områden omkring överföringsavloppet att få reningen av avloppsvatten ordnad enligt målen i förordningen om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet.

Målet med vattentjänstprojekt som genomförs med statligt stöd är ofta att främja både vattenförsörjningen och skyddet av vatten. Till projekten hör då också avsnitt med förbindelse- och matarvattenledningar och tvärtom. Målen för statens stöd är att intensifiera det regionala samarbetet, förbättra beredskapen för speciella situationer och åstadkomma lösningar som är hållbara för vattenskyddet och -försörjningen. Med hjälp av statligt stöd är det möjligt för kommunerna att undvika oändamålsenliga och kortsiktiga beslut, vilka innebär att små reningsverks driftsalder förlängs.

Överföringsavloppsprojekt bygger i allmänhet på regionala allmänna planer för vattentjänster som kommunerna, vattentjänstverket och närings-, tra-

fik- och miljöcentralen i området har tagit fram i samarbete. Det är ofta svårt att komma med en exakt tidsplan för att genomföra överföringsavloppsprojekt för det kan kräva att kapaciteten i centralreningsverket ökas, vilket igen ofta hänger ihop med åtgärder som reningsverket måste vidta för att höja reningseffektiviteten enligt tillståndsbeslutet. Men projekten kan också aktualiseras rätt så snabbt eller bli brådskande när tillståndsvillkoren för det lilla reningsverket skärps eller gränsen för verkets driftsalder nås snabbare än väntat.

7.2 Behovet av nya överföringsavlopp

I samband med behovskartläggningen uppmanades närings-, trafik- och miljöcentralerna att lämna information om vattentjänstprojekt som gäller byggande av överföringsavlopp och för vilka det enligt centralernas uppfattning är motiverat att bevilja statligt stöd. Ytterligare begärdes information om hur projekten bidrar till att förverkliga vattenvårdsplanerna och glesbygdens avloppssystem. För åren 2012 - 2016 har det enligt centralernas uppgifter planerats sammanlagt närmare 100 överföringsavloppsprojekt med en totalbudget på ca 250 miljoner euro.

I de tidigare utarbetade vattenvårdsplanerna och åtgärdsprogrammen ingår förslag till byggande av ca 100 överföringsavlopp under åren 2009 – 2015. Av dessa är 40 projekt sådana som man redan vid beredningen av programmen hade fattat beslut eller åtminstone träffat ett föravtal om före 1.1.2009. Det uppskattades att projekten genomförs under planeringsperioden enligt anslagsramen. Programmen innehåller omkring 60 nya projekt som betraktas som ytterligare åtgärder och som före 1.1.2009 saknade beslut om genomförande eller finansiering. Vid ingången av år 2012 var ungefär hälften av åtgärdsprogrammets ca 100 överföringsavloppsprojekt redan färdiga eller nästa färdiga. Det återstår alltså omkring 50 projekt som är utan ett finansieringsbeslut.

I tabellen i bilaga 1 ingår information om viktiga projekt som behöver genomföras eller inledas inom de närmaste åren. Tabellen innehåller också projekt som inleds år 2012 med miljöministeriets anslag

eftersom år 2013 och 2014 krävs det också stora ekonomiska satsningar för att få projekten färdiga. Nya projekt med osäker finansiering är sammanlagt närmare 40 till antalet. Totalkostnaderna för projekten uppgår till uppskattningsvis 170 miljoner euro. Bland projekten finns också ganska stora projekt, till exempel sex projekt har ett kostnadsförslag på över 10 miljoner euro. Det statliga stödet, som behövs, är mer än 3 miljoner euro.

7.3 Anslagen för överföringsavloppsprojekt

Med miljöministeriets anslag har under åren 2000 – 2011 finansierats sammanlagt ca 60 överföringsavloppsprojekt. I statsbudgeterna har årligen ingått omkring fem nya separat nämnda projekt. Miljöministeriets anslag för överföringsavloppsprojekt finns i dag under moment 35.10.61 (Främjande av miljövården) som uppgick till 8,0 miljoner euro (moms 0 %) i 2012 års budget. Anslagen används också för att sanera förorenade marker och restaurera vatten

samt för andra miljövårdsarbeten. Under de senaste åren har överföringsavloppsprojekt dock fått klart mest anslag. Av 2012 års anslag används för nya och pågående projekt 4,6 miljoner euro (moms 0 %).

När man ser på utgiftsramarna som regeringen fastställt, kommer anslagsnivån förmodligen att sjunka under ramperioden. Detta leder till att det blir svårt att inleda nya projekt, dvs. under åren 2012 - 2016 är det möjligt att bevilja stöd för ca högst 20 projekt. Av dessa ingår redan 9 i budgeten 2012. Bilaga 1 innehåller uppgifter om 48 viktiga överföringsavloppsprojekt enligt vattenvårdsplanerna, de regionala allmänna planerna för vattentjänster och behovskartläggningen som det finns grunder för att genomföra under åren 2012 - 2016. Att stödja överföringsavlopp i en så här stor utsträckning (bilaga 1) kräver dock att stödet för projekten minst fördubblas jämfört med 2012 års nivå. Detta innebär att anslaget på 8,0 miljoner euro (moms 0 %) under moment 35.10.61 (Främjande av miljövården) borde höjas åtminstone upp till 13 miljoner euro (moms 0 %).

8 Analys av konsekvenserna av programmet för avloppssystem

Ekonomiska konsekvenser

Att beakta programmet för avloppssystem när man planerar utveckling av vattentjänsterna eller markanvändningen eller övrigt kräver inte ytterligare resurser, utan programmet kan noteras när man uppdaterar planerna. Programmet gör arbetet med att definiera de områden som kan anslutas till avloppsnäten med hjälp av statligt stöd, snabbare. Informationen om planerna att bygga ut avloppsnäten samt om tidsplanerna hjälper såväl vattentjänstverken som fastigheterna att ta beslut. Likaså hjälper informationen att undvika kortsiktiga investeringar.

Det programenliga stödet är behovsprövat och beviljas enligt ramen för statsfinanserna som statsrådet har godkänt samt anslagen i statsbudgeterna. Efterfrågan på stödet för att utvidga avloppsnät och bygga överföringsavlopp fortsätter att vara livlig. Enligt programmet för avloppssystem stannar volymen under programperioden 2012 - 2016 hos vattentjänstinvesteringarna som sker med hjälp av statens stöd, på samma nivå som i dag.

Bland de områden som är viktiga för utveckling av samhällsstrukturen och miljövården har man under de senaste åren reserverat statligt stöd för främjande av avloppssystem i glesbygder för sådana områden där byggandet är teknisk-ekonomiskt förnuftigt och där anslutningskostnaderna har stannat på en rimlig nivå med hjälp av stödet. Detta program hjälper att inrikta stödet behovsprövat och gör stödkriterierna klarare för att de sociala effekterna ska vara de bästa möjliga.

Programmet poängterar utveckling av avloppsvattentjänsterna med beaktande av projektens hela

livscykel. Det är viktigt att man beaktar investeringarna, men lika viktigt är det att ta hänsyn till de årliga driftskostnaderna och utvecklingen av dem samt bl.a. den uppskattade utvecklingen av antalet anslutningar och invånare. Om utvecklingen av användningen av nätet visar en neråtgående trend i framtiden, kan det bli tungt och ekonomiskt olönsamt att upprätthålla nätet. Nödvändiga analyser ska göra på lokalt och regionalt plan.

Konsekvenser för sysselsättningen

Investeringarna enligt programmet ger sysselsättande konsekvenser särskilt under investeringsfasen. Den totala sysselsättande effekten av glesbygders avloppsprojekt under investeringsfasen som genomförs med hjälp av statligt stöd enligt programmet, uppskattas till ca 1 700 årsverken under åren 2012 - 2016. Överföringsavloppsprojektens totala sysselsättande effekt under investeringsfasen uppskattas till ca 500 årsverken under åren 2012 - 2016.

Investeringarna har positiva konsekvenser för regionutvecklingen och indirekta periodvisa konsekvenser för sysselsättningen när områdenas livskraft och attraktivitet växer och näringsverksamhetens verksamhetsbetingelser förbättras. Att enskilda projekt inte blir genomförda leder till att det behövs lokala ersättande lösningar. I detta program har det dock inte varit möjligt att analysera den sysselsättande effekten av dessa.

Konsekvenser för miljön

Programmet bidrar till att genomföra vattenvårdsplanerna. Alla programenliga projekt minskar miljöbelastningen i området. De redan byggda avloppssystemen och programmets projekt gör att målen om avloppssystem i vattenvårdsplanerna uppfylls till ca 60 %. Synnerligen positiva miljökonsekvenser nås i områden med föroreningskänsliga yt- eller grundvattenförekomster. Ur helhetsperspektivet har programmet inte några negativa konsekvenser för miljön.

9 Sammanfattning

Våren 2011 inledde miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet arbetet med att bereda ett program för avloppssystem. Målet var att ta fram en plan och kriterier för statligt stöd när det gäller projekt för utvidgning av avloppsnät. Jord- och skogsbruksministeriet uppmanade närings-, trafik- och miljöcentralerna att lämna information om utvidgning av glesbygdernas avloppsnät i centralernas områden under åren 2012 - 2016. Villkoret för föreslagna projekt var att de var stödberättigande och kunde inledas före 15.3.2016. Enligt behovskartläggningen ska ca 66 000 hushåll anslutas till ett avloppssystem. Det sammanlagda kostnadsförslaget för projekten är omkring 550 miljoner euro. Antalet föreslagna projekt är ca 1 200. Kartläggningen visar att det största relativa behovet av stöd finns på glesbygden i Sydvästra och Södra Finland där bebyggelsen växer och andelen landsbygdsområden nära städer är stor. I Östra och Norra Finland flyttar folk däremot från områden som saknar vatten- och avloppsnät till områden med färdiga nät.

Under arbetet med detta program har man analyserat tre alternativa nivåer av statligt stöd samt vilka effekter vart och ett av alternativen ger med tanke på glesbygdens vattentjänster. Om stödet sänks märkbart, går det inte att genomföra alla viktiga projekt enligt kommunernas utvecklingsplaner för vattentjänster. Om stödet hålls på dagens nivå, är man tvungen att fokusera stödet kraftigt. Samtidigt är det motiverat att statligt stöd i första hand beviljas för projekt som med tanke på skäliga kostnader per fastighet behöver stöd och som går att genomföra utan att kostnaderna blir väsentligt större än kostnaderna för fastighetsspecifika vattentjänster. Om stödet höjs avsevärt, är det möjligt att bredda ut stödgrunderna och bidra till målen av vattenvården bättre än hittills. Det är dock inte motiverat att statligt stöd utan särskilda skäl beviljas för avloppsprojekt där kostnaderna för fastigheternas egna system är betydligt lägre än kostnaderna för ett avloppsnät. Stöd ska inte heller beviljas för projekt som går att genomföra till ett skäligt pris utan stöd.

Enligt behovskartläggningen behövs det sammanlagt 60 miljoner euro i statligt stöd under åren 2012 - 2016, vilket gör 12 miljoner euro per år. Stödet ska bidra till att bygga ut avloppsnätet till ca 30 000 hushåll på glesbygden. Inom 2012 års budgetram är det möjligt att bevilja omkring 40 miljoner euro, dvs. ca 8 miljoner euro per år. Om stödet ligger på denna nivå, går det inte att genomföra alla av miljö- och hälsoskyddsskäl motiverade projekt.

Utifrån behovskartläggningen och analyserna av effekterna av de olika stödnivåerna kan man lägga fram följande allmänna kriterier för att genomföra och stödja avloppsprojekt:

- projektet uppfyller villkoren för stödberättigande enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder
- projektet ingår i kommunens utvecklingsplan för vattentjänster
- kommunen fastställer ett verksamhetsområde för området
- byggandet av ett avloppsnät i området bidrar till kommunens planer för utveckling av samhällsstrukturen
- projektet är motiverat av miljö- och hälsoskyddsskäl
- områdets invånarantal förväntas hålla sig på dagens nivå eller växa under projektets livscykel
- det är teknisk-ekonomiskt motiverat att bygga ett avloppsnät

Kartläggningen innehåller ca 100 överföringsavloppsprojekt med ett totalt kostnadsförslag på 300 miljoner euro. Om stödanslagen hålls på 2012 års nivå, kommer största delen av de planerade projekten att genomföras efter år 2016. Ofta kräver reningsverkens miljötillstånd och livscykel investeringar som utförs vid en bestämd tid, vilket innebär att om stöd saknas, är man tvungen att sanera enskilda reningsverk i stället för att bygga överföringsavlopp.

Behovskartläggningen ger vid handen att efterfrågan på statligt stöd fortsätter att vara livlig samtidigt som stödet av statsfinansiella orsaker utsätts för besparingstryck under de närmaste åren. Programmet har utarbetats utgående från 2012 års anslagsnivå. Överföringsavloppsprojekten och utbyggnaden av avloppsnät i glesbygderna kan främjas på

ett effektivt sätt om man under programperioden anvisar ytterligare anslag för ändamålet. För att genomföra de viktigaste överföringsavloppsprojekten i bilaga 1 krävs att stödet minst fördubblas jämfört med 2012 års nivå. Detta innebär att

anslaget på 8,0 miljoner euro (moms 0 %) under moment 35.10.61 (Främjande av miljövården) ska höjas åtminstone till 13 miljoner euro (moms 0 %). Anslaget för statligt stöd fastställs årligen i samband med behandlingen av statsbudgeten.

Foto: Erkki Santala

BILAGA 1

5.4.2012

VIKTIGA ÖVERFÖRINGSAVLOPPSPROJEKT 2012 - 2016

Projektets namn Kommun	Start, år	Tot.kost. förslag 1 000 €	Statens andel 1 000 €	Tidigare beviljats 1 000 €	2012 1 000 €	2013 1 000 €	2014 1 000 €	2015 1 000 €	2016 1 000 €
		(utan moms)	(utan moms)						
Nyland									
Störsvik - Marsudden - Strömsby överföringsavlopp	2012	3 000	1 100	0	300	800	0	0	0
Sjundeå, Kyrkslätt									
Pernå-Lovisa förbindelsevattenl och överföringsavlopp	2013	4 800	1 700	0	0	300	700	700	0
Lovisa									
Degeberby - Ingå förbindelsevattenl och överföringsavlopp	2014	2 800	1 000	0	0	0	300	700	0
Inkå									
Egentliga Finland och Satakunta									
Vahto - Rusko överföringsavlopp	2012	1 600	600	0	200	400	0	0	0
Rusko									
Lemu - Masku överföringsavlopp	2012	1 550	550	0	200	350	0	0	0
Askainen, Lemu, Masku									
Oripää - Riihikoski - Aura - Lundo överföringsavlopp	2013	3 800	1 400	0	0	300	400	300	400
Aura, Lundo									
Muurila - Salo överföringsavlopp	2013	1 300	450	0	0	200	250	0	0
Salo									
Marttila - Tarvasjoki - Lundo Yliskulma överföringsavlopp	2014	2 800	1 000	0	0	0	400	600	0
Marttila, Tarvasjoki									
Alastaro - Loimaa överf avlopp och förbindelsevattenl	2014	2 000	700	0	0	0	300	400	0
Loimaa									
Kisko - Muurla förbindelsevattenl och överföringsavlopp	2014	2 000	700	0	0	0	200	500	0
Salo									
Taivassalo - Lokalahti överföringsavlopp	2015	1 500	550	0	0	0	0	150	400
Taivassalo, Nystad									
Vampula - Huittinen överföringsavlopp	2015	1 100	400	0	0	0	0	100	300
Huittinen									
Kiikoinen - Kumo förbindelsevattel och överföringsavlopp	2015	3 400	1 200	0	0	0	0	200	1 000
Kiikoinen, Kokemäki									
Alastaro - Loimaa förbindelsevattenl och överföringsavlopp	2016	2 000	700	0	0	0	0	0	700
Loimaa									
Vehmaa - Himoinen - Lokalahti överföringsavlopp	2016	2 275	800	0	0	0	0	0	300
Vehmaa									
Metsämaa - Loimaa överföringsavlopp	2016	1 400	500	0	0	0	0	0	500
Loimaa									
Tavastland									
Ypäjä - Loimaa överföringsavlopp och förbindelsevattenl	2013	2 700	800	0	0	200	600	0	0
Ypäjä, Loimaa									
Hartola - Sysmä överföringsavlopp och förbindelsevattenl	2014	2 200	800	0	0	0	200	600	0
Sysmä									
Järvelä - Luhtikylä - Herrala överföringsavl och förb vattenl	2015	3 900	1 100	0	0	0	0	300	800
Kärkölä									
Birkaland									
Punkalaidun - Huittinen överföringsavlopp och förb vattenl	2012	2 500	900	500	400	0	0	0	0
Punkalaidun, Huittinen									
Sastamala - Huittinen överföringsavlopp och förb vattenl	2013	11 000	3 300	0	0	300	1 000	1 000	1 000
Sastamala, Huittinen									
Kuhmalahti kb - Sahalahti överföringsavlopp	2014	2 000	700	0	0	0	300	400	0
Kuhmalahti, Kangasala									
Sydöstra Finland									
Vuolenskoski - Pajulahti överf avlopp och förb vattenledning	2012	1 900	700	0	300	400	0	0	0
Iitti, Nastola									
Myllykoski - Sippola - Fredrikshamn överf avl och förb vl	2013	5 500	2 000	0	0	400	800	800	0
Kouvola, Fredrikshamn									
Villmanstrand - Imatra överföringsavlopp	2016	34 000	10 000	0	0	0	0	0	1 000
Villmanstrand, Imatra									
Södra Savolax									
Valamo - Varistaipale överföringsavlopp	2014	1 300	500	0	0	0	200	300	0
Heinävesi									
Ristiina - S:t Michel förb vattenl och uppsamlingsavlopp	2014	1 500	550	0	0	0	200	350	0
Ristiina, S:t Michel									

Norra Savolax

Pajulahti-Kuuslahti-Jynkäniemi överf avl och förb vattenl Nilsä, Polvijärvi	2012	1 900	700	0	300	400	0	0	0
Kerkonkoski - Rautalammi överföringsavlopp	2014	2 100	750	0	0	0	250	500	0
Rautalampi									
Paukarlahti - Oravikoski - Leppävirta överföringsavlopp	2015	1 400	500	0	0	0	0	200	300
Leppävirta									
Lehtoniemi - Kurkimäki överföringsavlopp	2016	1 200	400	0	0	0	0	0	400
Kuopio									

Norra Karelen

Stamavloppen inom Pyhäseäområdet, Joensuu	2013	3 000	1 100	0	0	300	400	400	0
Sivakkajoki - Ylä-Valtimo - Valtimo överföringsavlopp	2014	900	350	0	0	0	100	250	0
Valtimo									

Mellersta Finland

Muurame-Korpilahti förb vattenl och stamavlopp	2013	2 400	800	0	0	200	600	0	0
Jyväskylä, Muurame									

Södra Österbotten och Österbotten

Jurva - Kurikka överföringsavlopp och förb vattenledning	2012	4 000	1 350	0	400	950	0	0	0
Kurikka									
Nämnäs-Helenelund överföringsavlopp och förb vattenl	2012	2 200	750	0	300	450	0	0	0
Närpes									
Lohtaja-Kälviä-Karleby överf avlopp och förb vattenledning	2013	10 500	3 200	0	0	500	1 000	1 000	700
Lohtaja, Kälviä, Karleby									
Östermark -Närpes-Kaskö överföringsavlopp och förb vattenl	2014	10 200	3 100	0	0	0	500	1 000	1 000
Östermark, Kristinestad, Närpes, Kaskö									
Kankaan - Hellanmaan - Lapuan siirtoviemäri	2015	1 900	700	0	0	0	0	300	400
Lappo, Ylihärmä									
Kronoby- Pedersöre förb vattenl och överföringsavlopp	2016	12 800	4 000	0	0	0	0	0	1 000
Kronoby, Pedersöre									

Norra Österbotten

Ylivieska - Kalajoki överföringsavlopp	2013	8 000	2 800	0	0	400	800	800	800
Ylivieska mm.									
Haapajoki - Arkkukari - Saloinen avloppssystem	2014	2 400	900	0	0	0	300	600	0
Brahestad									
Pyhäjoki - Brahaestad överföringsavlopp	2015	10 000	3 500	0	0	0	0	500	1 000
Pyhäjoki, Brahestad									
Taivalkoski förb vattenledningar och överföringsavlopp	2016	1 700	700	0	0	0	0	0	700
Taivalkoski									

Lappland

Sinettä - Rovaniemi överf avlopp och förb vattenledning	2012	3 000	1 100	0	300	800	0	0	0
Rovaniemi									
Sonka - Lehtojärvi överf avlopp och förb vattenledning	2013	800	300	0	0	300	0	0	0
Rovaniemi									
Kaakamojokisuu överföringsavlopp	2014	1 100	400	0	0	0	400	0	0
Torneå, Keminmaa									
Kolari - Rautuvaara överföringsavlopp	2015	2 500	900	0	0	0	0	300	600
Kolari									

Behovet av anslag för ofärdiga projekt (MM)

23 100 8 900 7 000 1 900

TOTALT (utan moms)

212 925 71 900 4 600 7 950 10 200 13 250 13300

alv 1 050 1 800 2 300 3 000 3 050

TOTALT (inkl. moms)

5 650 9 750 12 500 16 250 16350

2012 2013 2014 2015 2016

1/2012	FAO State of the Forest Genetic Resources in Finland
ISBN 978-952-453-735-3 (Painettu)
ISBN 978-952-453-736-0 (Verkkojulkaisu)
2/2012	Guidelines for mitigating the adverse effects of acid sulphate soils in Finland until 2020
ISBN 978-952-453-741-4 (Electronic version)
3/2012	Maa- ja metsätalousministeriön toimialan tukien ympäristövaikutukset
ISBN 978-952-453-747-6 (Verkkojulkaisu)
4/2012	Valtakunnallinen viemäröintiohjelma
ISBN 978-952-453-748-3 (Verkkojulkaisu)
5/2012	Maa- ja metsätalousministeriön kiinteistötoimitusstrategia 2013-2020
ISBN: 978-952-453-750-6 (Verkkojulkaisu)